

Polityka wykonywania zleceń i działania w najlepiej pojętym interesie Klienta

1. Zakres Polityki

Niniejszą Politykę wykonywania zleceń i działania w najlepiej pojętym interesie Klienta (zwaną dalej „Polityką”) stosuje się do:

- wykonywania zleceń nabycia lub zbycia instrumentów finansowych na rachunek dającego zlecenie,
- przyjmowania i przekazywania zleceń nabycia lub zbycia instrumentów finansowych na rachunek dającego zlecenie.

Działanie w najlepiej pojętym interesie Klienta oznacza podjęcie przez Biuro Maklerskie wszelkich niezbędnych działań w celu uzyskania możliwie najlepszych wyników dla Klienta w związku z wykonywaniem jego zleceń lub ze świadczeniem usługi przyjmowania i przekazywania zleceń nabycia lub zbycia instrumentów finansowych, biorąc pod uwagę czynniki i kryteria wymienione poniżej.

Biuro nie gwarantuje uzyskania możliwie najlepszej ceny we wszelkich okolicznościach oraz w każdym przypadku, w szczególności, gdy dochodzi do wystąpienia czynników niezależnych od Biura, na które Biuro nie miało wpływu.

Polityka nie ma zastosowania do transakcji nabywania papierów wartościowych na rynku pierwotnym – w ramach oferty publicznej.

Celem Polityki jest świadczenie przez Biuro usług zgodnie z wysokimi standardami, poprzez realizację obowiązków wynikających z Ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o obrocie instrumentami finansowymi (dalej: Ustawa) oraz Rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 24 września 2012 r. w sprawie trybu i warunków postępowania firm inwestycyjnych, banków, o których mowa w art. 70 ust. 2 ustawy o obrocie instrumentami finansowymi oraz banków powierniczych lub aktu, który je zastąpi (dalej: Rozporządzenie).

Obowiązek działania w najlepiej pojętym interesie Klienta nie dotyczy następujących przypadków:

- zawierania transakcji na podstawie zapytania o cenę, gdy Klient zwraca się do Biura Maklerskiego wyłącznie o podanie ceny lub przyjmuje (akceptuje) cenę i nie wymaga od Biura Maklerskiego ochrony swoich interesów,
- transakcji zawieranych w jednym miejscu wykonania zlecenia, gdy dostępne jest wyłącznie jedno miejsce wykonania zlecenia Klienta,
- szczegółowych instrukcji Klienta; gdy Klient określa szczegółowe warunki, na jakich zlecenie ma zostać wykonane, Biuro Maklerskie zobowiązane jest wykonać zlecenie zgodnie z tymi szczegółowymi warunkami i w tym zakresie obowiązek Biura Maklerskiego do działania w najlepiej pojętym interesie Klienta zostaje wykonany.

Obowiązku podejmowania wszelkich uzasadnionych działań w celu uzyskania możliwie najlepszych wyników dla Klienta nie należy traktować jako zobowiązania Biura do uwzględnienia w niniejszej Polityce wszystkich dostępnych miejsc wykonania zleceń.

2. Czynniki i kryteria działania w najlepiej pojętym interesie Klienta w zakresie usługi wykonywania zleceń nabycia lub zbycia instrumentów finansowych na rachunek dającego zlecenie i miejsca wykonania tych zleceń

a. Czynniki działania w najlepiej pojętym interesie Klienta

W celu zapewnienia możliwie najlepszych wyników dla Klienta, Biuro Maklerskie bierze w szczególności pod uwagę następujące czynniki:

Dla akcji

- koszty transakcji tzn. prowizje maklerskie pobierane przez danego pośrednika za realizację zleceń, koszty rozliczenia, inne opłaty np. związane z otwarciem i prowadzeniem rachunku papierów wartościowych, rachunku pieniężnego czy rejestru – waga wysoka
- dostępne ceny Instrumentów Finansowych – waga średnia,
- czas zawarcia transakcji – waga średnia,
- prawdopodobieństwo zawarcia transakcji oraz jej rozliczenia – waga niska,
- wielkość zlecenia – waga niska,

Dla obligacji

- dostępne ceny Instrumentów Finansowych – waga wysoka,
- koszty transakcji tzn. prowizje maklerskie pobierane przez danego pośrednika za realizację zleceń, koszty rozliczenia, inne opłaty np. związane z otwarciem i prowadzeniem rachunku papierów wartościowych, rachunku pieniężnego czy rejestru – waga wysoka,
- czas zawarcia transakcji – waga średnia,
- prawdopodobieństwo zawarcia transakcji oraz jej rozliczenia – waga niska,
- wielkość zlecenia – waga niska,

Dla innych instrumentów niż akcje i obligacje

- dostępne ceny Instrumentów Finansowych – waga wysoka,
- koszty transakcji tzn. prowizje maklerskie pobierane przez danego pośrednika za realizację zleceń, koszty rozliczenia, inne opłaty np. związane z otwarciem i prowadzeniem rachunku papierów wartościowych, rachunku pieniężnego czy rejestru – waga wysoka,
- czas zawarcia transakcji – waga średnia,
- prawdopodobieństwo zawarcia transakcji oraz jej rozliczenia – waga średnia,
- wielkość zlecenia – waga niska

b. Kryteria działania w najlepiej pojętym interesie Klienta

W przypadku zlecenia złożonego przez Klienta detalicznego, najlepszy wynik określa się w ujęciu ogólnym przy uwzględnieniu ceny instrumentu finansowego i kosztów związanych z wykonaniem zlecenia obejmujących wszystkie koszty ponoszone przez Klienta bezpośrednio w związku z wykonaniem danego zlecenia, w tym opłaty pobierane przez miejsce wykonania, opłaty z tytułu rozrachunku i rozliczenia transakcji oraz wszelkie inne opłaty związane z wykonaniem zlecenia.

Wagi, o których mowa powyżej, nie mają zastosowania w przypadkach, kiedy ze względu na rodzaj i specyfikę możliwych miejsc wykonania danego zlecenia, miejsce wykonania zlecenia w odniesieniu do danego Instrumentu Finansowego będzie jedynym możliwym miejscem wykonania tego zlecenia.

Biuro zastrzega sobie możliwość zmiany czynników oraz wag wskazanych powyżej w sytuacji, kiedy uzna, że zmiana ma znaczący wpływ na działanie w najlepiej pojętym interesie Klienta.

c. Przykładowe miejsca wykonania zleceń.

Przykładowymi miejscami wykonania zleceń dla:

- akcji jest:
  - 1) Giełda Papierów Wartościowych w Warszawie
  - 2) Alternatywny System Obrotu
- obligacji jest:
  - 1) Giełda Papierów Wartościowych w Warszawie (w ramach Catalystr)
  - 2) Alternatywny System Obrotu
  - 3) Biuro Maklerskie ING Banku Śląskiego S.A. (poza obrotem zorganizowanym)
- pozostałych instrumentów finansowych jest:
  - 1) Giełda Papierów Wartościowych w Warszawie
  - 2) Alternatywny System Obrotu

przy czym:

- dla instrumentu finansowego notowanego jednocześnie w obrocie zorganizowanym na terenie Rzeczypospolitej Polskiej i zagranicznym rynku regulowanym Biuro Maklerskie wykonuje zlecenia w obrocie zorganizowanym na terenie Rzeczypospolitej Polskiej,
- dla instrumentu finansowego notowanego w obrocie zorganizowanym na terenie Rzeczypospolitej Polskiej, jednocześnie na Giełdzie Papierów Wartościowych w Warszawie jak i w Alternatywnym Systemie Obrotu, Biuro Maklerskie wykonuje zlecenia na Giełdzie Papierów Wartościowych w Warszawie,
- dla instrumentu finansowego notowanego w obrocie zorganizowanym na terenie Rzeczypospolitej Polskiej oraz poza obrotem zorganizowanym, Biuro Maklerskie wykonuje zlecenia w obrocie zorganizowanym na terenie Rzeczypospolitej Polskiej.

d. Kryteria, na podstawie których, po zawarciu umowy o wykonywanie zleceń, ustalana będzie możliwość wykonania zlecenia w sposób, o którym mowa w art. 73 ust. 2 Ustawy:

- W przypadku składania zlecenia w warunkach o których mowa w art. 73 ust. 2 Ustawy Klient będzie posiadał środki na rachunku pieniężnym powiązany z rachunkiem papierów wartościowych prowadzonym przez Biuro, umożliwiające pokrycie realizacji transakcji wykonanej w oparciu o to zlecenie,
- Biuro zastrzega, iż w przypadku przekroczenia limitów wewnętrznych dotyczących wykonywania zleceń w sposób, o którym mowa w art. 73 ust. 2 Ustawy, Biuro może odmówić takiego sposobu realizacji zlecenia.

Biuro Maklerskie zobowiązane jest podjąć wszelkie kroki, aby zapobiec ustalaniu oraz naliczaniu opłat i prowizji pobieranych od Klienta w sposób dyskryminujący poszczególne miejsca wykonania.

3. Ogólne zasady wykonywania zleceń

Zgodnie z Rozporządzeniem Biuro Maklerskie zobowiązane jest wykonywać zlecenia Klientów niezwłocznie, uczciwie i szybko, w stosunku do zleceń innych Klientów. Biuro Maklerskie wykonuje zlecenia w kolejności ich przyjmowania, chyba, że:

- co innego wynika z warunków wykonania zlecenia określonych przez Klienta lub,
- charakter zlecenia Klienta lub warunki panujące na rynku sprawiają, że ten sposób wykonania zlecenia nie może być zastosowany lub,
- czego innego wymaga interes Klienta.

Wykonując zlecenia klientów, Biuro Maklerskie bierze pod uwagę wymienione niżej kryteria przy ustalaniu rangi czynników:

- charakterystykę klienta, w tym jego kategorię jako klienta detalicznego lub profesjonalnego;
- charakterystykę zlecenia klienta, w tym fakt, że zlecenie dotyczy transakcji finansowanych z użyciem papierów wartościowych;
- cechy instrumentów finansowych będących przedmiotem zlecenia;
- wskazanie systemów

Przy wykonywaniu zleceń lub podejmowaniu decyzji o zawarciu transakcji na produkty będące przedmiotem obrotu poza rynkiem regulowanym, w tym produkty na zamówienie, Biuro Maklerskie sprawdza godziwość ceny zaproponowanej klientowi w drodze zgromadzenia danych rynkowych wykorzystanych do oszacowania ceny takiego produktu oraz, o ile jest to możliwe, w drodze porównania ich z podobnymi lub porównywalnymi produktami.

Biuro Maklerskie nie będzie łączyło zleceń Klientów ze zleceniami własnymi lub zleceniami innych Klientów,

W przypadku, gdy zlecenie dotyczące akcji dopuszczonych do obrotu na rynku regulowanym, ze względu na określone przez Klienta warunki jego wykonania nie może być wykonane natychmiast po jego przyjęciu w związku z warunkami panującymi na rynku, Biuro Maklerskie przekazuje takie zlecenie do natychmiastowej publikacji na odpowiednim rynku, chyba że:

- Klient wyraźnie zażąda inaczej lub,
- skala zlecenia jest duża w porównaniu do normalnych rozmiarów rynkowych.

4. Czynniki i kryteria działania w najlepiej pojętym interesie Klienta w zakresie usługi przyjmowania i przekazywania zleceń nabycia lub zbycia instrumentów finansowych na rachunek dającego zlecenie i miejaca wykonania tych zleceń

a. Czynniki działania w najlepiej pojętym interesie Klienta

W celu zapewnienia uzyskania możliwie najkorzystniejszych wyników dla Klienta, Biuro podejmując działania w zakresie świadczenia usługi przyjmowania i przekazywania zleceń nabycia lub zbycia instrumentów finansowych na rachunek dającego zlecenie, uwzględni odpowiednio następujące czynniki:

Dla akcji

- koszty transakcji tzn. prowizje maklerskie pobierane przez danego pośrednika za realizację zleceń, koszty rozliczenia, inne opłaty np. związane z otwarciem i prowadzeniem rachunku papierów wartościowych, rachunku pieniężnego czy rejestru – waga wysoka,
- dostępne ceny Instrumentów Finansowych – waga średnia,
- czas zawarcia transakcji – waga średnia,
- prawdopodobieństwo zawarcia transakcji oraz jej rozliczenia – waga niska,
- wielkość zlecenia – waga niska,

Dla obligacji

- dostępne ceny Instrumentów Finansowych – waga wysoka,
- koszty transakcji tzn. prowizje maklerskie pobierane przez danego pośrednika za realizację zleceń, koszty rozliczenia, inne opłaty np. związane z otwarciem i prowadzeniem rachunku papierów wartościowych, rachunku pieniężnego czy rejestru – waga wysoka,
- czas zawarcia transakcji – waga średnia,
- prawdopodobieństwo zawarcia transakcji oraz jej rozliczenia – waga niska,
- wielkość zlecenia – waga niska,

Dla innych instrumentów niż akcje i obligacje

- dostępne ceny Instrumentów Finansowych – waga wysoka,
- koszty transakcji tzn. prowizje maklerskie pobierane przez danego pośrednika za realizację zleceń, koszty rozliczenia, inne opłaty np. związane z otwarciem i prowadzeniem rachunku papierów wartościowych, rachunku pieniężnego czy rejestru – waga wysoka,
- czas zawarcia transakcji – waga średnia,
- prawdopodobieństwo zawarcia transakcji oraz jej rozliczenia – waga średnia,
- wielkość zlecenia – waga niska,

b. Kryteria działania w najlepiej pojętym interesie Klienta

W przypadku zlecenia złożonego przez Klienta detalicznego, najlepszy wynik określa się w ujęciu ogólnym przy uwzględnieniu ceny instrumentu finansowego i kosztów związanych z wykonaniem zlecenia obejmujących wszystkie koszty ponoszone przez Klienta bezpośrednio w związku z wykonaniem danego zlecenia, w tym opłaty pobierane przez miejsce wykonania, opłaty z tytułu rozrachunku i rozliczenia transakcji oraz wszelkie inne opłaty związane z wykonaniem zlecenia.

Wagi, o których mowa powyżej, nie mają zastosowania w przypadkach, kiedy ze względu na rodzaj i specyfikę możliwych miejsc wykonania danego zlecenia, miejsce wykonania zlecenia w odniesieniu do danego Instrumentu Finansowego będzie jedynym możliwym miejscem wykonania tego zlecenia.

Biuro zastrzega sobie możliwość zmiany czynników oraz wag wskazanych powyżej w sytuacji, kiedy uzna, że zmiana ma znaczący wpływ na działanie w najlepiej pojętym interesie Klienta.

c. Przykładowe miejsca wykonania w zakresie usługi przyjmowania i przekazywania zleceń dla:

- instrumentów finansowych danego emitenta, w oferowaniu których pośredniczy Biuro – emitenci instrumentów finansowych lub podmioty wyznaczone do wykonywania zleceń w związku z ofertami tych emitentów (np. firmy inwestycyjne oferujące przedmiotowe instrumenty finansowe),
- innych instrumentów finansowych – podmiotom, które pośredniczą w wykonywaniu zleceń odnośnie tych instrumentów finansowych.

5. Postanowienia końcowe

Biuro Maklerskie regularnie monitoruje skuteczność Polityki, a w razie potrzeby koryguje wszelkie niedociągnięcia.

Biuro Maklerskie dokonuje przynajmniej raz do roku przeglądu Polityki. Takiego przeglądu dokonuje również za każdym razem, gdy nastąpi istotna zmiana, która wpływa na zdolność Biura do dalszego uzyskiwania możliwie najlepszego wyniku dla klientów.

Istotną zmianą jest znaczące zdarzenie, które może wpływać na parametry najlepszego wykonywania, takich jak koszty, cena, szybkość, prawdopodobieństwo wykonania oraz rozliczenia, wielkość, charakter lub wszelkiego rodzaju inne aspekty dotyczące wykonywania zlecenia.

Po dokonaniu powyższej aktualizacji Polityka zostaje udostępniona na stronach internetowych Biura. W przypadku dokonania istotnych zmian Biuro przekazuje tę Politykę Klientowi, w trybie uzgodnionym w umowie o świadczenie usług maklerskich, w takim terminie, aby Klient mógł wypowiedzieć tę umowę z zachowaniem okresu wypowiedzenia, a rozwiązanie nastąpiło przed dniem wejścia w życie zmian. Zmiana listy miejsc wykonywania zleceń nie stanowi istotnej zmiany Polityki.